

Anton Ingolič:

Kratkorepec v velikem svetu

Kratkorepec od začudenja ni mogel spraviti niti glasu iz sebe. Ves vznemirjen je slepo ubogal Kodra, ki mu je dejal, da se mora skozi špranjo preriniti v notranjost in čakati tako dolgo, da se bo vrnil.

VII.

Kratkorepčev povratek

Komaj si je presenečeni Kratkorepec dodobra ogledal nenavadnega ptiča, že so se odprla vrata in vstopil je velik gospod s Kodrom ob strani. Kratkorepec jo je takoj popihal med razno šaro v kot, čeprav mu je Koder prigovarjal, naj se ničesar ne boji, ker mu gospod ne bo storil nič hudega.

»Ali si res takšen, kakor vsi zajci?« se je Koder naposled razhudil. »Žalostno, da si prehodil toliko sveta, pa si še vedno tako boječ, kakor si bil! Sicer pa kakor hočeš! Vsak čas se odpeljeva!«

Kratkorepec je sicer ves drhtel od hrepenja, da bi se končno mogel vrniti k Majdici, toda silno se je bal ogromnega ptiča in pilota, ki se je prav tedaj oblekel v nenavadno obleko.

»Torej, greš ali ne?« je poslednjič vprašal Koder.

Kratkorepec je prišel iz svojega skrivališča, toda ko je v ptiču začelo neznanstveno tuliti in ropotati, je spet pobegnil.

»Ne bodi mo otročji! To je motor in nič drugega!« je vzkliknil Koder že jezen in skočil za njim.

Toda Kratkorepec se ni več ganil iz svojega skrivališča. Ker je pilot že ponovno pomignil Kodru, je ta obotavljajoč se šel k njemu. Pilot ga je prijel in odnesel v sedež, toda v zadnjem trenutku se mu je iztrgal iz rok, planil h Kratkorepcu, ga pograbil na hrbtu

za kožuh in se z njim v gobcu vrnil k pilotu. Ta se je sprva začudil, potem se pa nasmejal in oba odnesel v sedež. Kmalu nato je tudi sam sedel na svoje mesto in ne dolgo potem je zaplaval Kratkorepec v sinje višave.

Ko se je nekoliko navadil ropotanja in guganja, se je šele jasno zavedal, da hiti proti domu. Radosten se je zahvaljeval Kodru za njegovo pomoč. Ta pa je skočil na polico, ki je bila napravljena nalašč zanj, vzdignil nanjo še Kratkorepca in spregovoril:

»Kaj bi to! Poglej rajši dol, da boš videl, kod se pelješ!«

Nepremično sta strmela na pokrajino pod seboj. Kratkorepec sicer ni mnogo videl, toda Koder, ki je imel boljše oči, mu je pokazal to in ono, kar se je Kratkorepcu prikazovalo le v megli.

»Poglej, pravkar letimo preko Kamniških planin!« mu je razlagal. »Ali vidiš, koliko snega že leži tukaj zgoraj?« Aj, da bi vedel, kakšna zima vlada tu! Bratec, v eni noči bi te stisnilo. Toda,

glej, že smo preleteli snežišča! Vidiš ono-le skupino hiš? To je Celje! Na hribčku izven mesta, kjer vidiš zdaj razvaline, so nekdanj gospodovali okrutni grofje. Tam dalje proti vzhodu pa leže kraji, koder je pred stoletji stopala mogočna vojska kmetov in tlačanov, ki so se uprli grofom, svojim tlačiteljem. Niso sicer zmagali, toda danes tudi gradov ni več, le še razvaline pričajo o nekdanjem sijaju grofov in revščini njihovih podložnikov.»

Koder je še mnogo govoril o nekdanjih časih, a Kratkorepec ga ni utegnil poslušati; nepremično je strmel v ono smer, kjer naj bi se prikazal Maribor. Ko so nekaj časa pluli zelo nizko, je opazil železnico, ceste, vasi, njive, gozdove in hiše, toda vse je bilo neizrečeno majhno.

»Že sva nad Pohorjem!« je nenadoma vzkliknil Koder. »Poglej ono skupino hiš! To je Pragersko! Še nekaj minut in na cilju bomo!«

Res! Kratkorepec se ni niti dobro ozrl, ko je zagledal pod seboj morje hiš, ki so postajale vedno večje. Nenadoma pa, tresk, in Kratkorepca in Kodra je vrglo s police! Kratkorepec je bil prepričan, da se je zgodila nesreča in da spet ne bo videl Majdice, a Koder ga je takoj potolažil, rekoč:

»Pristali smo!«

Prav tedaj je pilot odprl njun sedež in ju postavil na zemljo.

»Pozdravljen, Maribor, moj pravi dom!« je zaklical Kratkorepec ves iz sebe, nato pa se od veselja jel valjati po tleh, se prekupicavati in postavljati na glavo.

»Upam, da boš zdaj našel svoj dom!« je spregovoril Koder, vesel, da je Kratkorepca privedel tako blizu doma, in žalosten, da ga zapušča najboljši učenec. »Bodi zdrav! Mogoče se še vidiva kdaj!«

»Iskrena ti hvala za vse, kar si storil zame,« se je Kratkorepec ginjen zahvaljeval. »Ti si mi odprl oči, ti si mi pokazal življenje takšno, kakršno je. Ti si me tudi pripeljal nazaj v moje pravo zavetišče! Hvala ti! Vesel bom, če ti bom mogel kdaj povrniti vsaj del tega, kar si storil zame!«

Kratkorepec bi bil rad povedal še več, toda besede so mu zastajale v grlu in solze so mu silile v oči.

»Vrniti se moram!« je naposled dejal Koder, ko ga je pilot že tretjič poklical.

»Zbogom!« je vzkliknil Kratkorepec.

pec, se postavil na zadnje noge in gledal žalosten za Kodrom, ki je počasi odhajal.

Nenadoma pa se je pognal za njim in ga poprosil:

»Ne pozabi Borisa in njegovih!«

»Ne boj se,« ga je pomiril tovariš.

»Sklenil sem že, da pripravim gospodarja do tega, da jih obišče. Ko bo videl njihovo revščino, se bo zavzel zanje in jih rešil pomanjkanja in trpljenja!«

Še enkrat sta se poslovila, nato pa je Koder odhitel h gospodarju, ki ga je že nestrpno pričakoval.

Kratkorepec je ostal sam.

Nekaj časa je še strmel za svojim dobrotnikom, nato pa se odpravil dalje.

Toda že po prvem skoku ga je prešinila bojazen: v katero smer naj krene, da bo čimprej doma? Kje leži njegov dom? Ali na tej strani mesta ali na nasprotni? Blizu ali daleč?

Čim dalje je premišljeval, tem tesneje mu je postajalo pri srcu.

Pazno se je oziral na vse strani, obvohal vsako drevo in preiskal vsako njivo, če bi morda našel vsaj kakšno sled o Hitronožcu in njegovem domu.

Toda ta dan in še dva naslednja je iskal zaman. Ker je bila zemlja zamrznjena in je bril oster veter, mu je bilo iskanje silno otežkočeno.

Petega dne navsezadnje je prišel do širokega jarka.

Tedaj ga je prešinilo: ali ni to ti isti jarek, ki ga je preskočil na poti k Hitronožcu in kjer je storil tako žalosten konec njegov prvi prijatelj Podzemnik?

Nekaj časa je nestrpno tekal sem in tja, slednjč pa ga je preskočil. Potem se je kar nameril naravnost. Dospel je na prostorno njivo, na kateri je odkril ostanke zelnih kocenov.

»Rešen sem! To je Hitronožčeva njiva! Majdica ni daleč!« je vzkliknil in poskočil visoko v zrak. Nato je preiskal njivo, da bi odkril Hitronožčevo bivališče in naposled njega samega, ki bi ga najhitreje povedel domov.

Po dolgem in napornem iskanju je sicer našel vhod, ki pa je bil zasut. O Hitronožcu pa ne duha ne sluha.

»Kaj zdaj?« se je spet užalostil. Toda obupal ni. Odskakljaj je v bližnj gozd, da poišče svojo prijateljico Glod-glod.

Tudi nje ni mogel najti.

(Dalje prihodnjik.)

Jože Grbinc:

Na Vidov dan

Med dva važna praznika je postavljeno šolsko leto učenca Janka Grahorja iz Zapric. Solo je začel na rojstni dan našega mladega kralja Petra II, zdaj, ko se bliža Vidov dan, pa se bo skončalo šolsko leto in Janko pričakuje ves vesel počitnice.

Janko ima mlajšega bratca Frančka. Ta poseča šolo šele prvo leto, dočim obiskuje Janko že višjo ljudsko šolo.

Večkrat posedeta Janko in Franček v travo in zvedavi bratec prične spraševati to in ono, kar je mladi glavici še neznano, dočim njegov starejši brat pa že ve.

Spet sedita Janko in Franček na gričku za hišo in strmita v skupino hiš pred seboj. Franček pokaže na reko, ki se vali skozi Zaprice in reče: »Kaj ne, še nekaj dni bomo imeli šolo, potem pa bodo počitnice. To bo spet veselja, ko bomo skakali po vodi in se kopali.«

»Da!« prikima starejši brat in reče:

»O, da bi bila vsaj že vidovdanska proslava mimo, potem bom pa spet vesel.«

»Kaj se je bojiš?«, povpraša Franček.

»Kaj pa da!«, pristavi Janko pomenljivo. »Ti menda še ne veš, da bom imel na vidovdanski proslavi govor. Saj vem vse, kako bom povedal. Že sestavljam besedilo, ampak sitno je pa le, če moraš vpričo vseh gospodov in gospa nastopiti in govoriti.«

»Jej, to bom vesel jaz, pa tudi očka in mamica bosta vesela!«, je tlesknil z rokama srečni Franček.

Brž je Franček planil kvišku in je stekel v kuhinjo k mamici, da ji prvi oznani veselo novico, ki mu jo je pravkar povedal Janko.

Janko pa je odšel v sobo in si je začel pripravljati govor.

Zvečer je dospel domov oče in tedaj mu je pokazal sinko svoj izdelek. Skupno sta ga pregledala in popravila. Janko je moral odslej vstati vsako jutro že zarana. Stekel je v hrib nad hišo, sedel je v travo in je čital na glas in s povdarkom, kar bo povedal na Vidov dan pri šolski prireditvi.

Vselej, kadar je imel Jankov oče kaj časa, ko se je vrnil proti večeru z dela domov, je vzel v roke svojega fantička in mu je pilil nastop. Pristopila je tudi mati in je sinko tudi po njenih navodilih izoblikoval govor tako, da ga je prednašal kar imenitno.

Ko se je približal dan proslave, je znal Janko govor gladko in brezhibno.

Radosten dan je bilo Vidovo. Šolska mladina se je zbrala pred šolo. Otroci so bili v prazniških oblekah. Na čelu povorke so pristopili zastavonoše. Tonček je nosil šolsko zastavo, Martinko prapor Jadranske straže, Ivanček pa preprosto zastavo Podmladka Rdečega križa z velikim rdečim znakom v sredi.

Vsa stoglava četa mladih junakov je nato krenila v cerkev, kjer so bile molitve za vidovdanske padle junake. Ko je mladina odpela državno himno, so se vrnili vsi v šolsko dvorano in se je pričela svečana akademija.

Gospod šolski upravitelj je pozdravil polno dvorano gostov. Prišli so starši in prijatelji mladine, da z njimi skupno proslave slavni Vidov dan in sprejmejo nato učenke in učence, ki s tem dnem nastopijo zlate počitnice.

Malce bled je stopil nato na oder Grahorjev Janko in je pričel s tresočim glasom govor o Vidovem dnevu, boju na Kosovem in knezu Lazarju. Že po prvem stavku pa se je Janko znašel in umiril. Dovoljeno je nato nadaljeval, v dvorani je bilo tiho, kakor pri svečanem opravilu.

Takole je povedal Janko:

V XIV. stoletju so začeli Turki siliti iz Azije na Balkan. V bran so se jim postavili posamezni rodovi Srbov, ki so bili že tedaj hrabri vojaki. Zato Turki niso mogli tako hitro prodirati na Balkan in nato še naprej v Evropo, kakor so si zaželeli.

nit narodovo svobodo pred krvo-
ločnimi Turki. Ob tej priliki so se
vojskovodje sporekli in so očitali
Milošu Obiliću, da hoče izdati srb-
sko vojsko. To je silnega junaka
Miloša močno potrla.

»Dokazati hočem, kdo je junak
in kdo izdajica!«, je zaklical Miloš
ogorčeno. Odšel je iz šotoru, ter se

Do leta 1389. so zasedli Turki, ki so nosili pred svojimi četami polumeseč, že Sofijo in Solun. Sultan Murat je udaril že tudi na Niš, koder ga je pošteno naklestil srbski knez Lazar.

»Kristjanom maščevanje!«, je ukazal vrhovni turški poveljnik in se je pričel temeljito pripravljati na vojno proti Srbom. Povabil je vse turške rodove v svojo vojsko, ki sta mu jo pomagala voditi tudi sinova Jakub in Bajazad.

Srbski knez Lazar Hrebeljanović je uvidel, da se pripravlja odločujoča bitka, zato je zaprosil vse srbske kneze, naj se pomirijo in naj pripeljejo svoje čete na pomoč. Močne oddelke je pripeljal Lazarjev zet Vuk Branković, na pomoč pa so prišli tudi Hrvatje pod vodstvom bana Ivaniša Horvata.

Na predvečer Vidovega dne so se zbrali v šotoru kneza Lazarja mnogi poveljniki, ki so prišli bra-

je na skrivaj napotil v sovražni tabor. Tam je zaprosil straže, naj ga odvedejo pred turškega poveljnika sultana Murata.

Turki so menili, da bo Miloš Obilić izdal srbsko vojsko, zato so ga res privedli pred sultana. Ko se je Obilić priklonil pred sovražnikom srbskega naroda, je skrivaj izvlekel bodalo in je z njim zabodel velikega turškega odličnika. Priskočile so straže in so junaškega napadalca na mestu razsekali.

Miloš Obilić je zanesel s svojim junaškim činom v turške vrste mnogo skrbi in zmede. K sreči pa so Turki oklicali za novega poveljnika Muratovega sina Bajazida, ki je takoj prevzel poveljstvo nad vsemi turškimi četami.

Naslednji dan, bilo je 15. junija 1389. leta, na dan sv. Vida, so Turki v jezi, ker so izgubili Murata, strahovito navalili na krščanske čete. Pričel se je ljut boj. Na čelu

srbske vojske je jahal Lazar konja belca. Več ur so Srbi junaško tolkli in napadali, in Turki so se že pričeli umikati. V vročem spopadu so Turki ranili Lazarjevega belca. Knez je ukazal odvesti ranjeno žival z bojišča. Njegovi vojščaki so videli, da peljejo iz prednjih bojnih vrst knezovega belca, zato so menili, da so sovražniki ranili ali morda celo ubili njihovega poveljnika. Lazarjevi vojščaki so zato začeli popuščati, postali so malodušni. To je uvidel novi turški vojskovodja Bajazid, sam silen vojščak. Ukazal je znova, da njegove, že opešane čete spet navale na krščanske vojščake in tako je Turkom uspelo, da so pričeli zmagovati.

Osmani, kakor pravimo tudi Turkom, so nato del srbske vojske zajeli, ostali del pa pognali v beg. Ujeli so tudi kneza Lazarja in več drugih poveljnikov. Ranjenega kneza je dal Bajazid nato usmrtiti.

Usoda srbskega naroda je bila s turško zmago na Kosovem polju žalostno zapečaten. Srbska zemlja je prišla pod oblast Turkov in Srbi so postali turški podložniki.

Pet stoletij so bili Srbi pod turško oblastjo. A ves ta čas niso pozabili na zlate dneve, ko so jim vladali domači župani in knezi. Kneza Lazarja so častili kakor svetnika. Kot branitelja krščanstva pred Turki so bili pokopali knezovo truplo najprej v Prištini, čez nekaj let pa so postavili samostan v Ravanici in so ga shranili tamkaj. V času, ko so se Srbi selili iz svoje zemlje preko Dunava na ozemlje okrog Fruške gore, so ponesli s seboj tudi truplo kneza Lazarja. Danes počiva v samostanu na Fruški gori v Dunavski banovini, nedaleč od glavnega mesta Novega Sada.

Vsa dolga stoletja niso mogli Turki ukloniti Srbov. Guslarji so hodili iz kraja v kraj in so opevali slavne može in obujali spomin na zlate čase, ki jih hrani srbska zgodovina. Očetje in matere so pripovedovali svojim otrokom o nepozabni dobi, ko je bila Srbija še svobodna država. Pripravljali so mladi rod na maščevanje. Narodna zavest ni popustila niti v najbolj težkih časih.

V dvajsetem stoletju so se pričeli Srbi pripravljati za osvobodilno vojno. Leta 1912. so prisegli maščevanje za Kosovo leta 1389. Balkanski narodi so dvignili prapor, naskočili so Turke in so jih pregnali iz svojih domačij.

Tedaj je bilo Kosovo in knez Lazar maščevano.

Kar je izgubil Lazar, je vrnil srbskemu rodu kralj Peter I. in njegov sin kralj Aleksander.

Dve leti kasneje — to je bilo leta 1914. — je junaška srbska vojska prišla spet orožje v roke, da otme še Slovence in Hrvate in 1. december 1918. leta je prinesel zedinjenje vseh Jugoslovancev.

Iz kupov kosti in potokov krvi tistih, ki so padli na Kosovem polju, v balkanski in svetovni vojni, raste nova Jugoslavija, rastemo mi, ki obljublamo, da bomo večno spolnjevali oporoko kralja Zedinitelja:

»Čuvajmo Jugoslavijo!«

Kakor bi stali ob grobu slavnih pradedov s Kosovega, tako so prisluhnili pomembnim besedam mladega govornika. Ko pa je zaključil svoje besede, ga je glasno ploskanje nagradilo za njegov junaški nastop. In gromko so dodali v dvorani: »Čuvati hočemo Jugoslavijo!«

Nato so se zvrstile ostale točke sporeda. Sodelovali so učenci in učenke vseh razredov, eni so deklamirali, drugi prepevali, tretji so nastopili s telovadno točko, za zaključek pa so zapeli vsi državno himno; vsa dvorana je bila navdušena in z gromkim glasom.

Nato se je razšla mladina po svojih učilnicah, razredniki so jim razdelili spričevala.

Grahorjevega Janka pa je čakala nepričakovana pohvala. Gospod učitelj mu je tudi izročil izkaz; bil je najboljši v vsem razredu. Janko je bil odličnjak.

Mali Franček je komaj dohajal svojega starejšega bratca, ko sta z naglimi koraki skoro bežala domov. Tako je vleklo Janka, da pokaže domačim spričevalo za odlično učenje.

»No, krasne počitnice si nam pripravil!«, je čestitala mamica svojemu ljubemu Janku, ko je prelistala izkaz. Pritisnila ga je nase in Janko je čutil, kako utriplje mami srce.

Manica:**Kakor se posojiuje**

Ogljar Brdon, ki je imel svojo majhno hišico v hribih, pošlje nekoč svojega sina Boltka v mesto po opravilih. Ko se potem Boltke vrača domov, ga pelje pot mimo bogatega posestnika Petrača, čigar veliko poslopje je stalo ob cesti.

Prav tedaj pa stopi iz hiše na cesto Petračev Cene, bivši Boltkov součeneec, toda zelo nadut in nevljuden fant.

Boltke vidi, da ima Cene na roki pripeto uro, ga ponižno vpraša:

»Prosim, koliko je ura?«

Cene zaničljivo premeri Boltka od vrha do tal, nato pa odvrne surovo:

»Ura je zdaj prav toliko, kolikor je bila včeraj ob tem času!«

»Nadutež puhloglavi«, si misli sam zase Boltke in ne da bi kaj zinil, poleti dalje.

Toda oholemu Cenetu je za to nevljudno obnašanje presneto hitro sledila kazen.

Morda je bilo komaj teden dni kasneje, ko gre Cene — kar tako za kratk čas — s hlapcema v gozd. Medtem, ko hlapca pridno grabita steljo, išče Cene studencev, skače za verigami, iztika za ptiči ter pri tem tako globoko zaide v šumo, da ne zna več nazaj.

Začne kričati, a oglašja se mu samo odmev. V tem že po malem lega na zemljo mrak in Cene vedno z večjim strahom beži sem in tja, kliče, kriči, tuli...!

Že misli, da bo moral prenočiti v gozdu in razgreta domišljija mu že raznovrstne strahove čara pred dušo, ko se mu naenkrat zazdi, da voha dim. Postoji in posluša...

Aha — hvala Bogu — zdajci začuje od nekdaj govorjenje in pasji lajež.

Ves oveseljen steče v smeri za glasovi in — res! Naenkrat stoji pred ogljenico, poleg nje pa zagleda — Boltka, ki tako pridno sklada drva, da prišleca niti ne opazi. Šele, ko zareži nanj njegov kuža, se Boltke zaobrne in začuden vidi stati pred seboj svojega nekdanjega nevljudnega šolskega tovariša.

Toda Cene je danes v sili, zato je čudovito ponižen.

»Boltke, zašel sem«, zavajka milo. »Bodi tako dober in povej mi, po ka-

teri poti naj grem, da pridem iz gozda!«

Boltku se raztegne rjavi obraz v ljudomušnem nasmehu:

»Po kateri poti — vprašaj. Tako ti povem Cene, hodi kar po tisti poti, po kateri si prišel v gozd, pa bo prav!«

Ceneta ta zasmehljivi odgovor neprijetno dirne. Takoj se spomni, kakošno je on sam pred nekaj dnevi zabrusil Boltku in sram ga je.

»Odpusti mi tisto, Boltke, odpusti mi«, zaprosi tako skesano, da postane Boltke na mah ves mehak. Brž skoči po suknjič in pomigne Cenetu:

»Pojdiva! Spremil te bom iz šume. Toda poboljšaj se! Postani malo bolj prijazen! Ne pozabi na tisto, kar smo brali že v šolski knjigi: »Kakor se posojiuje, tako se vračujel!«

DANILO GORINŠEK:

Dva ptička

Ob gozdu bela hišica samuje, v tej hišici je sončna izbica, v tej izbici pa kajbica žaluje, a v kajbici sta drobna ptička dva...

Tri leta v kajbici tej drobna ptička — dve papigi — živela sta doslej tri leta sta se samec in samička imela rada iz srca, brez mej.

Ko leto tretje je bilo minilo, prišla je po samičko s koso smrt, srce se bolno samcu je zgrozilo, negiben je preždel vse dni, potr.

Slaščice so dali mu, samičko drugo, da bi pozabil žalost in gorje, — mar mu za drugo, ko le ve za tugo mar mu slaščice, ko bolno je srce!

Srce prepolno je gorja se strlo in samec je omahnil v kajbici, telesce trudno s srcem je umrlo, zdaj ob samički samec mrtev spi

Ob gozdu črna hiša zdaj samuje, v tej hišici je mračna izbica, v tej izbici pa kajbica žaluje, smrt ji je vzela dobra ptička dva...

Stric Matic deli nagrade

Ker je dobil stric Matic to pot izredno mnogo dopisov, se je naš natečaj precej zavlekel. Za to je stric Matic sklenil, da razdeli namesto obljubljenih desetih — kar dvajset nagrad. Imena nagrajencev objavljamo tu:

Šorn Slavka, dijakinja I. d razr. real. gimn. v Kranju,
Hlebec Ana, uč. VII. razr. v Blanci ob Savi,
Melavc Martin, dijak I. razr. gimn. v Mozirju,
Korent Mihaela, uč. V. razr. osn. šole v Trbovljah,
Praprotnik Franc, uč. VI. razr. v Braslovčah,
Remic Olga, uč. II. razr. v Bočni 103, p. Gornji grad,
Baša Borut, dijak III. razr. gimn. v Celju, Sv. Jožefa hrib 56,

Ahačič Dragica, dijakinja II. razr. gimn. v Ljubljani,
 Florjanska ul. 38,

Jančar Iva, dijakinja v Ljubljani, Sv. Petra c. 27,
Žagar Marija, dijakinja obrtne strok. šole v Zgornji Šiški 256,

Pajk Dragica in Nuša, dijakinji gimnazije v Celju,
Tihel Milan, dijak, Pobrežje pri Mariboru, Vrtna 5,
Nevenka Vošnik, dijakinja na Vrhniki, Cankarjev trg 1,

Repič Nada in Branko, uč. osn. šole v Kamniku,
Volk Maruša, uč. I. razr. mešč. šole, Stožice 171,
 p. Ježica,

Golob Branko, dijak I. razr. mešč. š. v Sv. Lenartu
 v Slov. goricah,

Šest Estera, učenka III. c razr. gimn. na Poljanah
 v Ljubljani,

Brezovnik Jelka, uč. II. razr. mešč. šole v Vojniku,
Zupan Pavel, dijak II. razr. klas. gimn. v Ljubljani,
Kavčič Tihomir, uč. II. razr. v Vinici pri Črnomlju.

Vsak nagrajenec dobi lepo, z mnogimi slikami okrašeno knjigo iz „Mladinske knjižnice „Jutra“.

Nov natečaj razpišemo v prihodnji številki. Opozorite že zdaj vse svoje prijatelje in znance na naš novi natečaj!

Manica:**Mala pravdarčka**

Na šolskem vrtu obira učitelj zrelo sadje. Pri tem zapazi Tinčka in Tončka, ki poželjivo kukata skozi ograjo na lepe in debele sadove. Dobri učitelj brž vzame iz košare pet hrušk, jih vrže čez ograjo in zakliče:

»Tu imata, pa si lepo razdelita!«

Fantička vsa vesela pobereta sadje in gredoč proti domu pretehtavata in ugibata, kako bi delila. Nobeden neče biti prikrajšan.

»Hrušk je pet«, modruje Tinček. »Če vzameva prav natančno, dobiva vsak po dve, eno pa si morava razpolovčiti. Toda kako, ko nimava noža. Napraviva takole! Naj imam jaz tri hruške. Starejši sem in spodobi se tako!«

»Ne boš me oplahtal«, zaropče Tonček. »Če si ti starejši, sem pa jaz večji od tebe in sem vse bolj upravičen do treh hrušk nego ti!«

Morda bi si bila vročerkvneža celo skočila v lase, da jima ni prav tisti čas prižvižgal naproti hlapec Andrejče. Na mah sta oba edina v tem, naj jima ta razsodi, ker je velik in gotovo tudi pameten.

Ko potem hlapca ustavita in mu razložita, za kaj gre, veli Andrejče:

»Dajta hruške menil!«

Fanta mu izročita hruške. Andrejče vrne eno Tinčku, eno pa Tončku:

»Tako! Zdaj imata oba enako. Ostale tri pa dobim jaz. Zaslužil sem jih kot razsodnik!«

To rekši stisne hruške v žep in jo krohota je odkuri.

Fantička, polna svete jeze, bi bila najraši nesramneža raztrgala na kos

ce, toda kaj, ko je pa tako velik in močan. Vsa nesrečna in obupana se spustita v tako glasen jok, da Požarjev dedek, ki tisti hip prikrevsa s polja na cesto, ves v skrbi izprašuje, kaj za božjo voljo se jima je pripetilo.

Otroka dedku hlipajoč izpovesta vse po pravici in resnici.

»Trapčka hentana, pravdarčka mala, he, he«, ju med smehom pokara dedek, »sama sta kriva. Mar bi si bila prijateljsko razdelila! Ker pa sta iskala pravice pri tretjem, si je tretji to tudi grdo izkoristil. O, naj bi vaju ta doživljal izučil ne le za sedaj, nego tudi za poznejše življenje. Otroka, zapomnita besede starca:

Zivita v prijateljstvu, v miru in potrpljenju! Izogibajta se vseh prepirov in pravi. Vsaka pravda greni življenje in izpodjeda premoženje. Današnji slučaj vama naj ostane trajno v pouk, da — kjer se prepirata dva, se tretji krohota!«

Rešitev posetnice

Učitelj petja.

Rešitev satovnice

1. jeglič; 2. kosilo; 3. nagelj; 4. Bolgar; 5. skobec; 6. oranje; 7. srebro.

Posetnica

Mirko Sivín

Don.

Kaj je ta gospod?

Satovnica

1. sladek tropski plod,
2. nevihtni pojav, 3. orodje,
4. večna vrednota, 5. mesto v Dalmaciji, 6. izbirna priprava, 7. čistilka, 8. celina.

